

SS ROTTERDAM

Βαθιά υπόκλιση στη «Μεγάλη Κυρία» • Γ' Μέρος

Το making of ενός πλωτού σύμπαντος

Πολύ πέρα από μια ακόμα ναυτική ή μουσειακή εμπειρία, η διάσωση, αποκατάσταση και επαναλειτουργία του SS ROTTERDAM εξελίχθηκε σε μια υπόθεση τοπική, εθνική και παγκόσμια, που δείχνει το δρόμο στη ναυτική κοινωνία πολιτών. Όραμα, συνεργασία, δημιουργικότητα, τα υλικά για αντίστοιχες πρωτοβουλίες, γιατί όχι και στη χώρα μας;

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΝΟΤΑΡΑΚΗΣ

Η επίσκεψη στο συγκεκριμένο καράβι δεν είναι μια επίσκεψη που μπορεί να συγκινήσει μόνο όσους εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με τη ναυτιλία. Καθώς η εμβέλεια αυτού του μνημείου υπερβαίνει κατά πολύ το δικό μας κύκλο, καταφέρνει να αγγίξει και στρώματα έξω από αυτόν. Η «Μεγάλη Κυρία» δεν ανήκει μόνο στους ναυτικούς της που ακόμα και σήμερα κυκλοφορούν με χαρά στα καταστρώματά της, στους διαχειριστές της που επιβλέπουν την άρτια λειτουργία της, στους εθελοντές ξεναγούς που γνωρίζουν μέχρι και τις τελευταίες γωνιές της, ή στους εργαζόμενους που αφιερώνουν δημιουργικά το χρόνο τους στα καταστρώματά της. Το SS ROTTERDAM είναι υπόθεση τοπική, συνδεδεμένη με το μεγάλο λιμάνι της Ολλανδίας, εθνική, συνυφασμένη με τη μεταπολεμική ανάπτυξη της χώρας, και μοιραία παγκόσμια, όπως άλλωστε και η πορεία του πλοίου για τέσσερις δεκαετίες. Τι γίνεται αντιληπτό όμως από μια επίσκεψη εκεί; Πώς τελικά

μπορούμε να εσωτερικεύσουμε το SS ROTTERDAM και ποια μηνύματα μας στέλνει;

ΣΤΑΤΙΚΟ ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΣΤΑΣΙΜΟ

Το πλοίο, εδώ και μια πενταετία, αποτελεί κομβικό σημείο στο λιμάνι της γενέθλιας πόλης. Αν και κινδυνεύουμε να επαναλάβουμε πράγματα ήδη γνωστά, οφείλουμε να αποσαφηνίσουμε πως αν υπάρχει κάτι μαγικό στη «Μεγάλη Κυρία» είναι το ότι το καράβι, παρόλο που βρίσκεται σε στατικό ρόλο, δεν παραμένει στάσιμο. Μπορεί οι τουρμπίνες του να έχουν πάψει εδώ και χρόνια να κινούν τις προπέλες του και το πλοίο να μη σεργιανίζει στις θάλασσες του κόσμου, ωστόσο η κίνηση έχει μεταφερθεί μέσα του και γύρω του. Κίνηση πολυεπίπεδη, που δύσκολα μπορεί να περιγράψει το SS ROTTERDAM με ένα μόνο όρο. Ο όρος «πλωτό μουσείο», τουλάχιστον με την παραδοσιακή χροιά του, αποδεικνύεται ανεπαρκής, όπως άλλωστε και κάθε σύνολο που εμπεριέχει τον όρο «πλωτό» και κάποια από τις πολλαπλές χρήσεις του πλοίου. Ενδεικτικά: Ξενοδοχείο, ε-

στιατόριο, μπαρ, κοιτίδα επιχειρήσεων, χώρος εκδηλώσεων. Το πρώτο στοιχείο λοιπόν που μπορούμε να κρατήσουμε είναι πως το SS ROTTERDAM είναι το SS ROTTERDAM και ότι ακόμα συνεπάγεται η γόνιμη συνάντηση όλων των παραπάνω.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΠΟΛΛΑΠΛΟΙ ΝΕΟΙ ΡΟΛΟΙ

Όσον αφορά την προσαρμογή του πλοίου στους νέους του ρόλους, εξακολουθεί να εντυπωσιάζει πως όλες οι τρέχουσες χρήσεις συνδυάστηκαν όχι μόνο με τη μικρότερη δυνατή αλλοίωση των αρχικών χαρακτηριστικών, αλλά και με την αποκατάσταση τμημάτων που με το πέρασμα του χρόνου είχαν υποστεί μετατροπές, όπως για παράδειγμα ο ιστός στην κόντρα γέφυρα που αντικαταστάθηκε με νέο, όμοιο με τον αρχικό. Αντίστοιχη φιλοσοφία κυριάρχησε και στους εσωτερικούς χώρους του πλοίου. Καταγράφηκαν και αποκαταστάθηκαν τα έπιπλα και τα έργα τέχνης, με αποτέλεσμα το βαπόρι να φαίνεται σαν να έ-

μεινε ανέγγιχτο. Τα αντικείμενα που έχουν χαθεί είναι απειροελάχιστα μπροστά σ' αυτά που έχουν σωθεί. Αυτό δεν σήμαινε όμως πως το πλοίο δεν εκσυγχρονίστηκε. Αντίθετα, δόθηκε μεγάλη έμφαση στην ασφάλεια. Ο αμιάντος αφαιρέθηκε ή μονώθηκε και ο αριθμός των sprinkler είναι τετραψήφιος. Τις ημέρες της επίσκεψής μας, εργαζόμενοι στο πλοίο επιθεωρούσαν τα καταστρώματα και συζητούσαν την πιθανή αντικατάσταση των ξύλων με καινούργια. Οι εργασίες συντήρησης συνιστούν μια διαρκή διαδικασία που δεν σταματά, παρότι το SS ROTTERDAM βρίσκεται σε ασφαλή χέρια. Το δεύτερο στοιχείο λοιπόν που οφείλουμε να λάβουμε υπόψη είναι πως οι απαραίτητες επισκευές δεν αλλοίωσαν το χαρακτήρα του πλοίου. Οι νέες χρήσεις προσαρμόστηκαν στα μέτρα του καραβιού και όχι το αντίθετο.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ – ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ: Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Αν όλα αυτά φάνηκαν λίγο πο- ➤

